

LELB mācītājs Aleksandrs Bite

Kā pareizi kristīt – pagremdējot vai aplakot?

Par Kristības rituāla ārējo veidu

Pēdējā laikā ar nožēlu nākas dzirdēt, ka atsevišķi runātāji Latvijas Kristīgajā radio izsaka mulsiņošus un satraucošus apgalvojumus par Svēto Kristību. Tie izsmējīgi un naidīgi uzbrūk tradicionālajām konfesijām par to, ka tajās kristī mazus bērņus un Kristības rituāls tiek veikts ar aplacīšanu vai uzlejot kristāmajiem ūdeni. Kāds ir pamats viņu apgalvojumiem – to mēģināsim iespējami godprātīgi noskaidrot. Šoreiz mēs pievērsīsimies jautājumam par to, kā saskaņā ar mūsu Kunga pavēli un gribu Kristību rituāls būtu veicams.

Tradicionālajās konfesijās vēsturiski ir tikuši izmantoti abi Kristības veidi, bet mūsdienās biežāk tiek praktizēta kristīšana, uzlejot kristāmajam ūdeni. Arī luteriskajās baznīcās Kristību rituāls sākotnēji tika veikts ar pagremdēšanu, taču, iespējams, tieši diskusiju dēļ ar XVI gs. anabaptistiem, kas strikti uzstāja uz Kristību pagremdējot, luterāņi sāka veikt Kristību ar ūdens uzliešanu. Tas tika darīts, lai ar ārējo Kristības veidu stātos pretī anabaptistu maldīgajiem uzskatiem par Kristības sakramentu un lai apliecinātu savu kristīgo brīvību. Luterāņi uzskatīja, ka Kristības ārējais veids ir brīvs, nav saistīts ar Kristības būtību un to neietekmē. Savukārt seno anabaptistu pēcteči – baptisti, pentakostāļi u.c. – strikti uzsver kristīšanu vienīgi pagremdējot.

Argumenti, kas tiek izmantoti diskusijā par Kristības rituāla ārējo veidu, pamatā būtu iedalāmi trīs grupās:

1) argumenti, kas balstīti izpratnē par to, kā Kristības rituāls tika veikts Bībelē aprakstītajos notikumos; 2) argumenti, kas balstīti izpratnē par to, kā Kristība tika veikta agrīnajā baznīcā; 3) argumenti, kas balstīti izpratnē par to terminu nozīmi, kuri Bībelē attiecināti uz Kristības rituālu.

Lai gan šajā diskusijā izšķiroši varētu šķist tieši pirmās grupas argumenti, t.i., Bībelē atrodamās norādes vai liecības par to, kā Kristības rituāls ir ticis veikts, šīs

grupas argumenti ir visvājākie. Bībelē nav nekādu instrukciju, kā Kristība būtu veicama, un nav arī atrodami tādi Kristības apraksti, kas viennozīmīgi ļautu izsecināt rituāla veidu. Tāpēc šīs grupas argumentus neapskatīsim un nevērtēsim.

Otrās grupas argumenti par Kristības rituāla ārējo veidu ir pamatoti senbaznīcas liecībās, kuras atrodam senākajos kristiešu tekstos ārpus Bībeles. Tās ir nozīmīgas un interesantas vēsturiskas liecības, kuras sniedz ieskatu par to, kā Kristība tikusi veikta vissenākajos laikos. Taču oponenti šīs baznīcas vēstures liecības neuzskata par autoritatīvām un apgalvo, ka viņiem saistoša esot vienīgi Bībele; arī mums Bībeles autoritāte ir izšķiroša, tāpēc arī šo argumentu grupu konkrētajā diskusijā mēs plašāk neapskatīsim. Nedaudz vēlāk mēs gan šiem senajiem kristiešu tekstiem pavisam nedaudz pieskarsimies, bet vienīgi tāpēc, lai izceltu tajos to, kas attiecināms uz Kristības sakarā lietoto terminu nozīmi.

Tā kā pirmās grupas argumentus ne viena, ne otra puse neuzskata par pietiekami pārliecinošiem, bet otrās grupas argumentus pagremdēšanas aizstāvji noraida, tad šoreiz pievērsīsimies argumentiem, kas balstīti izpratnē par to terminu nozīmi, kas Bībelē attiecināti uz Kristības rituālu.

Mūsu oponenti galveno uzsvaru diskusijā liek uz divu sengrieķu vārdu nozīmi. Tie ir βαπτισμός (*baptismos*) un βαπτίζω (*baptizo*). Viņi apgalvo, ka βαπτισμός un βαπτίζω nozīmējot tikai un vienīgi pagremdēšanu un neko citu, un, ja ar šiem sengrieķu vārdiem Bībelē tiek apzīmēta Kristība un kristīšana, tad tā esot veicama tikai un vienīgi ar pagremdēšanu. Kā viņi apgalvo, ar aplacīšanu veikta Kristība nemaz neesot īsta Kristība, jo neatbilstot šo vārdu nozīmei. Tā ir pagremdēšanas aizstāvju *alfa un omega* šajā diskusijā.

Turklāt viņu argumenti dažus vājākus kristiešus ir tik ļoti samulsinājuši, ka tie ir devušies pārkristīties ar pagremdēšanu, lai tiem būtu „īsta kristība”. Kā tad galu galā ir? Vai tiešām šo abu minēto vārdu nozīme nepieļauj nekādu citu Kristības sakramenta rituāla veidu kā vien pagremdēšanu?

Atbildot uz jautājumu, vai tiešām šie abi uz Kristību attiecinātie termini apzīmē vienīgi pagremdēšanu, aplūkosim dažus tekstus, kur citas šo vārdu nozīmes ir visskaidrāk redzamas. Jācer, ka tas mums palīdzēs labāk saprast, kā pareizi un bibliiski ir veicama Kristība.

Didahē VII, 1–3

Didahē jeb *Divpadsmit apustuļu mācība*¹ ir pats senākais kristīgais teksts ārpus kanoniskajiem Jaunās Derības rakstiem un ir radies vienā laikā ar tiem. Tā ir pirmā gadsimta pamācība, kas pirmajos trīs kristietības gadsimtos tika ļoti augstu vērtēta un daudzviet pat lasīta dievkalpojumos draudzes pamācībai (kā to liecina Aleksandrijas Klēments un Origēns), taču kanonā tā netika iekļauta. *Didahē* satur arī pašu agrīnāko mums zināmo instrukciju par to, kā būtu veicama Kristība:

“Par kristību (Περὶ δὲ τοῦ βαπτίσματος)

Kristījiet šādi (οὕτω βαπτίσατε) – Tēva un Dēla un Svētā Gara vārdā, dzīvā [t.i., tekošā] ūdenī. Ja tev nav dzīva ūdens, tad kristī (βάπτισον) citā ūdenī. Ja nevari aukstā, tad siltā. Ja tev nav [pietiekamā daudzumā] ne viena, ne otra veida ūdens, tad lej uz galvas trīs reizes ūdeni Tēva un Dēla, un Svētā Gara vārdā.”²

Šis senais teksts ir unikāls, jo ir vienīgais apustuļu laika teksts, kas tiešā veidā apraksta Kristību norisi senbaznīcā un apstiprina, ka mūsdienās plaši sastopamā prakse liet kristāmajam ūdeni uz galvas nav ieviesta vēlāk, bet aizsākusies jau apustuļu laikos.

Šīs Baznīcā plaši izplatītās prakses noliedzēji, iespējams, uzreiz iebildīs, ka *Didahē* nav Svētie Raksti un tādēļ nevar būt pierādījums apskatāmajā jautājumā. Tomēr būtu jāņem vērā, ka *Didahē* ir vienīgais senais teksts, kas runā par veidu, kādā tika veikta Kristība pašos kristīgās draudzes sākumos; kā jau minēts, Svētajos Rakstos nekas nav sacīts par to, kā Kristība tika veikta vai būtu veicama.

Tāpat būtu jāņem vērā, ka *Didahē* nevarētu tik agri un plaši izplatīties un tikt pieņemta senbaznīcā, ja tā ieviestu ko pretēju no Jēzus un apustuļiem saņemtai praksei. Jāņem vērā, ka tolaik vēl bija dzīvi daži apustuļi, daudzi apustuļu mācekļi un neskaitāms pulks kristiešu, kas bija kristīti saskaņā ar sākotnējo, apustulisko veidu.

Tomēr galvenais secinājums, kas apskatāmā jautājuma sakarā būtu izdarāms no *Didahē* teksta, ir iepriekšminēto grieķu vārdu βαπτισμός un βαπτίζω lietojums. Var viegli ieraudzīt, ka abi sengrieķu vārdi šajā tekstā tiek attiecināti arī uz rituālu, kurā

¹ Pilnu tekstu latviešu valodā sk. žurnālā *Ceļš* Nr. 1 (45) 1994.

² Tulkojums mans. – A.B.

ūdens trīs reizes tiek uzliets uz kristāmā galvas Tēva un Dēla un Svētā Gara vārdā. Ja arī kāds nepieņem *Didahē* aprakstīto Kristību rituālu kā autoritatīvu un pareizu, tad tomēr būs spiests atzīt, ka ar vārdiem βαπτισμός un βαπτίζω tajā ir nepārprotami izteikta Kristība ar ūdens uzliešanu. Tas nebūtu iespējams, ja šo vārdu vienīgā nozīme būtu *pagremdēšana* un *pagremdēt*, kā to mēģina uzspiest mūsu oponenti. Līdzīga aina atrodama arī citos senajos tekstos.

Sīraha gudrības grāmata

Tāds pats darbības vārda βαπτίζω lietojums ir sastopams arī daudz senākos tekstos par *Didahē*. Uzskatāms piemērs atrodams sengrieķu Vecās Derības tulkojumā Septuagintā (3. gs. pirms Kristus). Sīraha gudrības grāmatā 34:25 lasām: „Kāds tam gan labums no mazgāšanās (έν τῷ λουτρῷ), kas mazgājies [šķīstījies] (βαπτίζόμενος) atkal skar mirušo.”

Šī Sīraha gudrības grāmatas vieta ir tieša atsauce uz Mozus bauslībā pavēlēto šķīstīšanās rituālu, kas jāveic tam, kas ir pieskāries mironim. Te saskaņā ar pagremdētāju spriedumiem varētu domāt, ka šķīstīšanās pēc mirušā aizskaršanas būtu veicama ar pagremdēšanu (jo tekstā taču lietots divdabis no darbības vārda βαπτίζω, kas, viņuprāt, nozīmē vienīgi *pagremdēt*), taču tā nav. Aprakstu šim bauslībā pavēlētajam rituālam var izlasīt 4Moz 19:18: „Un šķīsts vīrs lai ņem īzapu un to iemērc ūdenī **un apslaka** telti un visus traukus, un visus cilvēkus, kas tanī teltī bijuši, un to, kas aizskāris vai kaulus, vai kādu nonāvētu, vai mirušo, vai kapu.” Tieši šī aplacīšana Sīraha gudrības grāmatā ir apzīmēta ar divdabi no darbības vārda βαπτίζω!

Tādējādi ne vien ūdens liešana uz galvas (kā *Didahē*), bet pat tikai aplacīšana ar ūdeni var tikt apzīmēta ar darbības vārdu βαπτίζω. Tāda nu ir šī vārda nozīme patiesībā.

Sīraha gudrības grāmatas tekstā parādās vēl kāda nozīmīga valodas nianse attiecībā uz Kristības jautājumu. Darbība, kura tiek veikta ar aplacīšanu (sengrieķu valodā izteikta ar darbības vārdu βαπτίζω), pati tiek apzīmēta ar lietvārdu λουτρόν jeb *mazgāšana*. Tas nozīmē, ka vārdi βαπτίζω (*šķīstīt, kristīt*) un λουτρόν (*mazgāšana*) ir sinonīmiski. Tas īpaši parādās Jaunās Derības tekstos. Piemēram, Ef 5:26 Kristība tiek saukta par mazgāšanu (λουτρόν) ar ūdeni caur vārdu, un Tit 3:5 tā tiek saukta par *atdzimšanas mazgāšanu* (λουτρόν).

Marka evaņģēlijs

Līdzīgu izteiksmes veidu mēs atrodam arī Jaunajā Derībā (Mk 7:1–5), kur attiecībā uz farizeju praktizētajiem šķīstīšanās rituāliem kā sinonīmi tiek lietoti divi dažādi vārdi – *νίπτω* (*mazgāt*) un *βαπτίζω* (*šķīstīt, kristīt*).

„Pie Viņa sapulcējās farizeji un daži rakstu mācītāji, kas bija atnākuši no Jeruzālemes. Ieraudzījuši, ka daži Viņa mācekļi ar netīrām, tas ir, nemazgātām (*ἀνίπτοις*), rokām ēd maizi – jo farizeji un visi jūdi, vecajo paražas turēdami, neēd, pirms nav īpaši mazgājuši rokas (*πυγμῆν νίψωνται*); tāpat no tirgus pārnākuši, tie neēd, iekams nav šķīstījušies (*βαπτίσωνται*), un vēl daudz ko citu viņi uzņēmušies ievērot: vīna kausu, kannu un vara trauku [un solu] šķīstīšanu (*βαπτισμοὺς*) –, farizeji un rakstu mācītāji Viņam jautāja: “Kādēļ Tavi mācekļi nedzīvo pēc vecajo paražām, bet maizi ēd ar nemazgātām rokām?””

Tie, kas ietiepīgi turas pie izpratnes par vārda *βαπτίζω* vienīgās nozīmes *pagremdēt*, bez mazākā mulsuma apgalvo, ka no tirgus atnākušie farizeji katru reizi pirms ēšanas nevis mazgājās un šķīstījās, bet pilnībā pagremdējās. Tāpat tie apgalvo, ka farizeji esot pilnībā pagremdējuši arī vīna kausus, kannas, vara traukus un pat – solus!

Zīmīgi, ka dažādos evaņģēliju tekstos mēs varam atrast, ka viena un tā pati darbība, kas izsaka jūdu šķīstīšanos pirms mielasta, tiek apzīmēta gan ar *νίπτω* (*mazgāt* [rokas]), gan ar *βαπτίζω* (*šķīstīt, kristīt*). Tā Mk 7:2 roku rituāla mazgāšana pirms mielasta apzīmēta ar *νίπτω* (*mazgāt* [rokas]), bet Lk 11:37–38 tā ir apzīmēta ar darbības vārdu *βαπτίζω*: „kāds farizejs Viņu [Jēzu] lūdza pie sevis uz azaidu. Un Viņš iegājis apsēdās. Farizejs, to redzēdams, brīnījās, ka Viņš nemazgājās (ὅτι .. ἐβαπτίσθη) pirms ēšanas.”

Vai mūsu oponenti, pamatojoties uz šo Rakstu vietu, būtu gatavi iedomāties kādu visai dīvainu viesību rituālu, kurā visi viesi pirms mielasta būtu spiesti pagremdēties, jo lietots taču darbības vārds *βαπτίζω*? Par tādu gan nekas iepriekš nav dzirdēts.

Mēs gan lasām Jāņa evaņģēlijā 2:6, ka lielajās kāzu viesībās Galilejas Kānā viesu vajadzībām bija novietoti „seši akmens trauki ūdenim, pēc jūdu šķīstīšanās

paražas (καθαρισμὸν), katrs no tiem divi vai trīs mēru tilpumā”. Šie divi vai trīs mēri bija apmēram 100 litru, taču šādā tilpumā nebūtu iedomājama pilnīga vai pat tikai daļēja pagremdēšana. Ja jūdi būtu praktizējuši pilnas pagremdēšanas rituālu, tad traukiem būtu bijis jābūt daudzkārt lielākiem (Cik jauki, ka apustulis un evaņģēlists Jānis ir minējis šo trauku aptuvenu tilpumu!). Turklāt šo trauku lietojums šajā Rakstu vietā tiek apzīmēts ar vēl vienu šķīstīšanas terminu grupas sinonīmu – καθαρισμός (*šķīstīšana*), nevis βαπτισμός!

No tā visa var secināt, ka nedz Mk 7:4, nedz Lk 11:38 vārdiem βαπτισμός un βαπτίζω nav pilnīgas pagremdēšanas nozīmes, bet tie apzīmē parastos šķīstīšanās rituālus, kas netika veikti ar pagremdēšanos.

Bet kā tad ir ar Mk 7 pieminēto vīna kausu, kannu, vara trauku un solu iedomāto pilnīgo pagremdēšanu, uz kuru uzstāj mūsu pagremdētāji tāpēc, ka tekstā lietots darbības vārds βαπτίζω? Tas, ka tā tomēr parasti nebūs bijusi pilnīga pagremdēšana, bet tikai apslacīšana vai mazgāšana, rituāli šķīstot traukus, ir saprotams no Lk 11:39, kur mūsu Kungs pārmet farizejiem, ka tie šķīsta tikai trauku ārpusi: „... jūs, farizeji, šķīstījat (καθαρίζετε) kausa un bļodas ārpusi.” Ja trauki tikuši šķīstīti ar pilnu pagremdēšanu, tad rodas jautājums: kā var pilnībā pagremdēt kausus un bļodas tā, ka nemaz netiek skarta trauka iekšpuse? Tas būtu īsts burvju triks! Lai nu pagremdēšanas speciālisti to pamēģina!

Patiesībā lietas būtība ir pavisam vienkārša. Farizeji savus šķīstīšanās rituālus veidoja pēc Mozus bauslības šķīstīšanās rituālu analogijas un parauga. Jāņem vērā, ka Mozus deva tautai norādes laikā, kad tā mitinājās tuksnesī, un tur totāla visu un visa pagremdēšana, kā daži to varbūt iedomājas, viņiem tiešām nebija iespējama (īpaši ņemot vērā lielo cilvēku daudzumu). Tāpēc nekas tāds Mozus priekšrakstos nav arī atrodams.

Pārsvarā visa šķīstīšana notika aplakot ar upuru dzīvnieku asinīm vai īpašu šķīstīšanas ūdeni, kurā iejaukti sarkanās govns pelni (sk. 4Moz 19). Arī farizeji, kā redzam, neieviesa neko jaunu, bet savos rituālos turējās pie Mozus dotā parauga un veida. Šo šķīstīšanas rituālu apzīmēšanai Rakstos brīvi lietoti dažādi sinonīmi, kuru vidū ir arī slavenais βαπτίζω, kas šajā kontekstā nenozīmē neko citu kā vien – mazgāt vai apslacīt.

Kristība padebesī un jūrā (1Kor 10:1–2)

Ir vēl kāds zīmīgs Bībeles teksts, kas apspriežamās lietas sakarā būtu jāpiemin. Tas ir apustuļa Pāvila sacītais Pirmajā vēstulē korintiešiem: „Brāļi, es gribu jums atgādināt, ka mūsu tēvi ir visi bijuši apakš padebeša un visi gājuši caur jūru, un visi padebesī un jūrā uz Mozu kristīti (ἐβαπτίσθησαν).” (1Kor 10:1, 2)

Šie Pāvila vārdi mums pasaka kādu ļoti svarīgu lietu par Sv. Kristību: tāpat kā Israēla tauta vecajā derībā *eksodus* notikumos īpašā veidā kristīta „padebesī un jūrā”, tika savienota ar Mozu un caur Mozu ar Dievu, tā arī jaunajā derībā kristīgā draudze caur Jēzu Kristu tiek Kristībā savienota Trīsvienīgo Dievu. Šis teksts gan māca par ticību un Sv. Kristības būtību, nevis par rituāla ārējo veidu, taču tieši šajā tekstā ir rodamas vērā ņemamas norādes par vārda βαπτίζω nozīmi.

Vai israēlieši, kas zem padebeša (t.i., *zem mākoņa*) un jūrā saņēma kristību, tika pagremdēti (šādu nozīmi tekstā lietotajam vārdam βαπτίζω vienmēr un visur uzspiež pagremdētāji)? – Ja arī no minētā mākoņa kaut kas reizēm varēja pilēt vai pat līt, aplakot israēliešus (par ko mēs Bībelē gan nelasām), taču attiecībā uz kristību jūrā ir pavisam skaidri zināms, ka israēlieši izgāja tai cauri kā pa sauszemi (2Moz 14:21, 22), t.i., sausām kājām. Vienīgie, kas šajā notikumā patiešām tika „pagremdēti”, bija nelaimīgie ēģiptieši. Tomēr tādējādi viņi netapa kristīti uz Mozu padebesī un jūrā. Jācer, ka tā nav zīmīga norāde uz dedzīgajiem pagremdētājiem, kas garīgā nozīmē līdzīgi ēģiptiešiem cenšas uzvarēt un gūstīt visus, kas kristī ar aplacīšanu.

Kopsavilkums un secinājumi

No šī īsā apskata var secināt, ka vienas un tās pašas darbības – jūdu šķīstīšanās rituāla – apzīmēšanai Svētajos Rakstos tiek lietoti vairāki sinonīmiski apzīmējumi: *νίπτω* (mazgāt), *λουτρόν* (mazgāšana), *καθαρισμός* (*šķīstīšanās*), *βαπτισμός* (*kristība*), *βαπτίζω* (*kristīt*). Ar šiem vārdiem Bībelē tiek apzīmēta ūdens lietošana jebkāda veida šķīstīšanās rituāla veikšanai (pagremdēšanai, uzliešanai, aplacīšanai, mazgāšanai). Tā kā šie sinonīmi (izņemot *νίπτω* 'mazgāt') ir tikuši attiecināti arī uz Jēzus Kristus Mt 28:19 iedibināto Sv. Kristības sakramentu, tad atliek secināt, ka visi Sv. Kristības rituāla veidi, kādi Kristus baznīcā dažādās konfesijās tiek lietoti, ir vienlīdz atbilstoši un piemēroti Kristības veikšanai.

Arī tas fakts, ka no Bībeles tekstiem nekas nav droši izsecināms par Kristības rituāla ārējo veidu, liek izdarīt secinājumus. Ja ārējais veids būtu tik svarīgs, kā to uzsver pagremdētāji, tad tas pavisam noteikti būtu konkrēti un skaidri Bībelē atklāts. Acīmredzot apustuļiem un evaņģēlistiem nelikās svarīgi uzsvērt vai izcelt kādu vienu noteiktu ārēju kristību rituāla veidu vai darbību, bet tie atstāja rituāla ārējo norisi brīvu. To brīnišķīgi apstiprina arī apustuļu laiku kristīšanas instrukcija, kas atrodama *Didahē*.

Apustuļiem un evaņģēlistiem tāpat ne prātā nevarēja ienākt, ka šādas pašsaprotamas un nenozīmīgas lietas dēļ pēdējos laikos pēc šķeltniecisku garu iedvesmojuma izcelsies tik daudz trokšņa, zaimu un šķelšanās. Šo nemieru celdami, nomaldījušies ļaudis tikai parāda, cik nožēlojami maz viņi saprot no Kristības būtības, spēka un žēlastības.

Tas skaidri redzamas no viņu publiski mācītā, jo šie ļaudis paši uzsver, ka, viņuprāt, Kristībai nemaz nav lielas nozīmes, jo tā esot tikai ārējs rituāls. Turpretī rituāla ārējā forma gan esot principiāla un negrozāma:

“Baptisti neatlaidīgi turas pie pirmdraudzes kristības veida – kristīt pieaugušus ticīgos pagremdējot. Gan baptisti vispārīgi ārīgus darījumus tura mazvērtīgus, bet no sava kristības veida tie neatkāpjas ne par matu. Un šī neatlaidība [ir] tāpēc, ka pagremdēšanas kristība neparasti zīmīgi simbolizē ticības dzīves sākuma momentu, kura dziļākais saturs ir apzināta nodošanās Kristum, kas arvienu iezīmējas ar atteikšanos, t.i., miršanu, savam „es” un ar augšāmcelšanos jaunai dzīvei. Un šāds cilvēka solis un dvēseles akts pēc sava satura ir un būs paklausības augstākā pakāpe.”

(J.Kronlins. *Uz augšu*. (Latvijas baptistu draudžu 75 gadu darbības apskats))³

Te labi atklājas kāda īpaša likumsakarība: jo lielāku nozīmi kāds piešķir Kristības rituāla ārējai formai, jo mazāka ir viņa izpratne par Kristības būtību. Kristība pie šiem ļaudīm ir vienīgi rituāls, kas simbolizē viņu pašu iekšējās izjūtas un apņemšanos, nevis žēlastības spēka pilns sakraments, kurā darbīga nav vis cilvēka griba, bet gan Dieva lēmums un spēks. Nedz Kristus, nedz apustuļi nav vēlējušies

³ no: hirss.lv/wp-content/uploads/2015/02/uz-augsu.pdf

strikti noteikt šī Kristības sakramenta ārējo veidu, bet gan bagātīgi atklāt lielo dāvanu, ko šis sakraments sniedz.

Kristība ir atdzimšana caur ūdeni un Garu (Jņ 3:5; Tit 3:5), tā izglābj ticīgos no pazudināšanas un mūžīgās nāves (Mk 16:16; 1 Pēt 3:21), tā savieno ar Kristu Viņa nāvē un augšāmcelšanā (Rm 6), tā dāvā Svētā Gara dāvanu (Apd 2:38), tā šķīstī no visiem grēkiem un nepilnībām (Ef 5:26, 27), tā atbrīvo no grēcīgās dabas (Kol 2:11, 12), dod jaunu Dieva bērna identitāti un debesu mantojumu Kristū (Gal 3:27–29), tā dāvā pastāvīgu atjaunošanos Garā (Tit 3:5).

Domāsim par Rakstos atklāto brīnišķīgo Kristības būtību, slavēsim Dievu par Viņa neizmērojamo žēlastību un neļausim sevi samulsināt ar nomaldījušos cilvēku maldinājumiem!

Vienīgi Dievam gods!